05/09/2019

Επανεκκίνηση για το «πρότζεκτ» Τατόι

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Προχωρεί το σχέδιο της αξιοποίησης του κτήματος στο Τατόι από την ηγεσία του υπουργείου Πολιτισμού. Έγιναν ήδη κάποιες πρώτες κινήσεις για τη συντήρηση κινητών ευρημάτων και την ενίσχυση της αστυνομικής παρουσίας, τα βήματα όμως για την επίτευξη του στόχου είναι πολλά και περίπλοκα.
Είναι εδώ και πολλά χρόνια που παρακολουθούμε το ενδιαφέρον του κόσμου για το Τατόι, αλλά συγχρόνως και τη σταδιακή φθορά και κατάρρευση του πρώην βασιλικού κτήματος.

Έπειτα, υπάρχει ένα άλλο τμήμα της κοινωνίας που μοιάζει αδύναμο να υπερβεί ιδεολογικές αγκυλώσεις και να υποστηρίξει το αυτονόητο: τη διάσωση και την αξιοποίηση αυτής της τεράστιας έκτασης και εστίας πρασίνου στην Αττική – τόπου αναψυχής και κομματιού της νεότερης ιστορίας μας, που το ελληνικό Δημόσιο χρυσοπλήρωσε για να περιέλθει στην κυριότητά του. Καταβλήθηκαν 13,2 εκατ. ευρώ στην τέως βασιλική οικογένεια. Είναι κι αυτό μέρος του πολιτισμικού αποθέματος της χώρας, το οποίο προσφέρεται για αξιοποίηση και ανάπτυξη, για ένα μοντέλο τουρισμού που στηρίζεται σε εναλλακτικές μορφές, αποκεντρωμένες από τον αθηναϊκό ιστό.

Κεντρικός στόχος της παρέμβασης στο Τατόι είναι η ανάδειξη του κτήματος «ως ενιαίας πολιτιστικής οντότητας».
Επί χρόνια, οι ειδήσεις που αφορούσαν το κτήμα Τατοΐου ήταν δυσάρεστες. Δέντρα που έπεφταν, ετοιμόρροπα κτίρια, παραβιάσεις κλειστών κτισμάτων, βανδαλισμοί, υποστελέχωση του αστυνομικού σταθμού, άδειοι πυροσβεστικοί κρουνοί. Από τις τελευταίες απώλειες, πριν από λίγους μήνες, ήταν το πορσελάνινο πλακάκι με το

έμβλημα του βασιλέως Γεωργίου που αφαίρεσαν άγνωστοι από την είσοδο του διευθυντηρίου.

Η παρούσα κυβέρνηση δεν έκρυψε ότι η ανάπτυξη του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου είναι μεταξύ των έργων που έχει δρομολογήσει. Στις προγραμματικές δηλώσεις του, ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε και στο Τατόι. Τα πρώτα βήματα έγιναν: η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη ζήτησε να εκταμιευθούν 50.000 ευρώ για συντήρηση κινητών ευρημάτων. Στην οικία δασοφύλακα εγκαταστάθηκαν ήδη εργοτάξια, καθώς και στη γεννήτρια. Ενισχύθηκε εδώ και ενάμιση μήνα η αστυνομική δύναμη.

Είναι έτοιμες επτά μελέτες για ορισμένα από τα 40 κτίρια του πρώην βασιλικού κτήματος.
Όλα αυτά συζητήθηκαν στη σύσκεψη της περασμένης Παρασκευής που συνεκάλεσε η υπουργός στο αμφιθέατρο του ΥΠΠΟΑ, για τις παρεμβάσεις που χρειάζεται άμεσα αυτός ο πυρήνας του λεκανοπεδίου. Ζήτησε, μάλιστα, να της καταθέσουν εντός 15 ημερών τον προγραμματισμό των εργασιών που οφείλουν να γίνουν με ταχύτητα ύστερα από πέντε χρόνια απαξίωσης. Στελέχη του ΥΠΠΟΑ διαβεβαιώνουν ότι τα αντικείμενα που βρίσκονται στα κοντέινερ στο Τατόι είναι ασφαλή. Άλλα, βέβαια, ρημάζουν στις αποθήκες… Υπάρχουν και εκείνα που συντηρήθηκαν από τους ειδικούς του υπουργείου Πολιτισμού και αποθηκεύθηκαν σε χώρους του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού.

Για το Τατόι, στις 3 Οκτωβρίου λήγει η προθεσμία υποβολής προσφορών σχετικά με την εκπόνηση στατικής και Η/Μ μελέτης στο θερινό ανάκτορο, προϋπολογισμού 1.393.491 ευρώ. Στις 9 Οκτωβρίου θα αποσφραγιστούν οι προσφορές. Πρόκειται για ακόμη ένα βήμα. Η μελέτη, βέβαια, πρέπει να προχωρήσει συνδυαστικά με την αρχιτεκτονική μελέτη για το κτίριο του ανακτόρου. Η τελευταία ολοκληρώθηκε το 2015, αλλά έκτοτε σιωπή. Η αλήθεια είναι ότι η πρώην υπουργός Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου θέλησε να εντάξει στο ΕΣΠΑ με 5 εκατ. ευρώ την αποκατάσταση των θερινών ανακτόρων. Τον Μάρτιο του 2018, μάλιστα, προανήγγειλε πως στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020, στο πλαίσιο της «Ενίσχυσης ανάδειξης υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής», θα είναι κι αυτό το έργο, μεταξύ άλλων. Δυστυχώς η ένταξη δεν προχώρησε.

Εντός του Σεπτεμβρίου θα συζητηθεί η μελέτη για την αποκατάσταση της οικίας φροντιστή από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) και έως τις αρχές Οκτωβρίου θα παραδοθεί από τον Σύλλογο Φίλων Τατοΐου η μελέτη για την οικία Στουρμ, που χρηματοδότησε ο Στάμος Φαφαλιός και εκπονήθηκε από την CF Company. Πρόκειται για κτίσμα του 1874 που πήρε το όνομά του από τον αγρονόμο και οινοποιό Στουρμ. Σε αυτόν ανήκε ο πίθηκος που δάγκωσε τον

27χρονο βασιλιά Αλέξανδρο κατά τη διάρκεια περιπάτου στο κτήμα. Το τραύμα μολύνθηκε και προκάλεσε τον θάνατό του. Συνολικά επτά είναι οι έτοιμες μελέτες για ορισμένα από τα 40 κτίρια (οι τρεις εκπονήθηκαν από το υπουργείο Πολιτισμού και τέσσερις από χορηγίες που εξασφάλισε ο δραστήριος Σύλλογος Φίλων).

Τον τελευταίο ενάμιση μήνα ενισχύθηκε η αστυνομική παρουσία στο κτήμα και δόθηκε εντολή από την ηγεσία του υπουργείου Πολιτισμού για εκταμίευση 50.000 ευρώ για συντήρηση κινητών ευρημάτων.

Τον συντονισμό για όλα αυτά έχει αναθέσει ο πρωθυπουργός στην ηγεσία του υπουργείου Πολιτισμού, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, η οποία υπάγεται απευθείας στον ίδιο, ενώ, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο πρωθυπουργός έχει κάνει και μια πρώτη συζήτηση με το πρόσωπο που σκέφτεται να του αναθέσει να «τρέξει» το πρότζεκτ. Άλλωστε, από τις πρώτες κιόλας συναντήσεις ξεκαθαρίστηκε ότι ο κεντρικός στόχος της παρέμβασης στο Τατόι είναι η ανάδειξη του πρώην βασιλικού κτήματος «ως ενιαίας πολιτιστικής οντότητας με τη χρήση των ανακτόρων ως μουσείου, την ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας των υπόλοιπων κτιρίων και την επίλυση των θεσμικών ζητημάτων, ώστε να ρυθμισθούν οι χρήσεις γης». Έγινε λόγος επίσης για τη μετατροπή του σε αγροδιατροφική μονάδα με περιπατητικές διαδρομές, ανοικτή σε όλους τους επισκέπτες.

Το Τατόι είναι εθνικό ζήτημα και η αξιοποίησή του είναι θέμα συλλογικής ευθύνης. Ενας εθνικός πλούτος που συνδέεται με σημαντικά ιστορικά γεγονότα της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας του τόπου, αλλά και την αισθητική του αττικού τοπίου. Για την αξιοποίησή του χρειάζονται συνέργειες του Δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα. Επί υπουργίας Παύλου Γερουλάνου είχε εκδηλωθεί ενδιαφέρον για τους αμπελώνες του κτήματος και την αναβίωση του οινοποιείου, αλλά και άλλων μονάδων, για την παραγωγή προϊόντων από πανεπιστημιακές σχολές, παραγωγούς… Η κρίση δεν βοήθησε. «Υστερα από 4,5 χαμένα χρόνια για το κτήμα φαίνεται μια αχτίδα αισιοδοξίας και ελπίδας και θα δουλέψουμε όλοι σκληρά για να επιτύχουμε τους στόχους μας», δηλώνει σήμερα ο Σύλλογος Φίλων Κτήματος Τατοΐου, που θα πραγματοποιήσει συνέντευξη Τύπου εντός του Σεπτεμβρίου.

Η αξιοποίηση του Τατοΐου, που καμία κυβέρνηση δεν κυνήγησε επίμονα τόσα χρόνια, μπορεί να συμβάλει στην ελληνική οικονομία.

Πηγή: Γ. Συκκά, Καθημερινή